

Årsredovisning för
Svenska Naturskyddsföreningen
802002-4280

Räkenskapsåret
2008-01-01 – 2008-12-31

Innehåll:
Förvaltningsberättelse
Resultaträkning
Balansräkning
Kassaflödesanalys
Bokslutskommentarer med
redovisningsprinciper och noter
Underskrifter
Revisionsberättelse

Svenska Naturskyddsföreningen, org nr 802002-4280

Arsredovisning 2008

Förvaltningsberättelse

Ändamål och organisation

Svenska Naturskyddsföreningen bildades redan 1909 och fyller således 100 år 2009! Föreningen är Sveriges äldsta och största demokratiskt uppbyggda ideella natur- och miljöorganisation. Föreningen är en partipolitiskt och religiöst obunden folkrörelse.

Föreningens strategier för att nå stadgade målsättningar är att väcka och underhålla kärleken till naturen, utnyttja den gröna konsumentmakten och politisk påverkan så det blir lätt att göra rätt för individer och företag. Den långsiktiga visionen är att samhället ska anpassas efter naturens och människans förutsättningar.

Naturskyddsföreningen är en miljöorganisation med kraft att förändra. Vi sprider kunskap, kartlägger miljöhot, skapar lösningar samt påverkar politiker och myndigheter såväl nationellt som internationellt. Klimat, hav, skog, miljögifter och jordbruk är våra viktigaste arbetsområden. Vi står dessutom bakom världens tuffaste miljömärkning, Bra Miljöval. Den är en del i vårt arbete med att utveckla bra verktyg för miljömedvetna konsumentval. I den färdriktning som stämman lagt fast skall medlemsantalet på sikt öka till 250 000 medlemmar samtidigt som föreningen uppfattas som en tydlig insamlingsorganisation. Familjeverksamheten skall utvecklas och antalet nysvenskar skall öka dramatiskt. Antalet ideellt aktiva skall i princip dubblas och Naturskyddsföreningen skall fortsättningsvis vara den ledande miljöorganisationen. Den spontana kännedomen skall öka till 50 %. Verksamhetens olika delar har till syfte att styra i dessa färdriktningar.

Arbetet sker på flera nivåer, lokalt, regionalt, nationellt, internationellt, med opinionsbildning, informations- och folkbildningsverksamhet, samverkan med andra organisationer och företag, samt konkreta natur- och miljöprojekt.

Föreningen är uppbyggd av 269 kretsar (lokalföreningar) som finns över hela landet samt 24 länsförbund. Alla är fristående med egen ekonomi, men har samma övergripande målsättning som riksföreningen som också har uppgiften att ge service, samordna och stötta kretsarnas och länsförbundens arbete.

Medlemmar, styrelse, stämma

Naturskyddsföreningen är en demokratiskt uppbyggd och medlemsstyrd folkrörelse. Det stora antalet medlemmar skapar inte bara en mångsidig och livlig aktivitet runt om i landet. Det ger även föreningen den styrka som behövs för att påverka miljöpolitiken och marknaden. Vid slutet av 2008 hade föreningen drygt 181 000 medlemmar, en ökning med 3 000 jämfört med året innan. Den långa och starka ökningen gläder oss och bekräftar att miljöfrågorna och föreningen är viktiga för väldigt många. Intäkterna från medlemsavgifterna gör det möjligt att bedriva en både bred och djup verksamhet om natur och miljö.

	Totalt antal medlemmar	Medlemsavgifter, mkr
1999	138 000	26,3
2000	128 000	25,0
2001	143 000	25,7
2002	166 000	27,4
2003	170 000	29,5
2004	168 000	29,5
2005	168 000	29,4
2006	169 500	31,7
2007	178 000	33,7
2008	181 000	43,6

Föreningens medlemsavgifter uppgick 2008 till närmare 44 miljoner kronor. Drygt 9 miljoner av beloppet är av engångskaraktär och ingen verklig ökning. Det beror på byte av redovisningsprincip i samband med övergång från kalenderårsmedlemskap till "rullande" medlemskap. En del av medlemsavgiften fördelas tillbaka till länsförbundens och kretsarnas verksamhet i form av "återbäring". Projektbidrag fördelas till angelägna projekt som kräver extra resurser. Under året infördes två nya former för projektbidrag, till länskanslier och nationella nätverk.

Kretsarnas aktiviteter varierar med medlemmarnas intressen. Många har verksamhet för barn och vuxna tillsammans, "Natursnokar". Föredrag, utflykter, kurser och bevakning av lokala naturvårds- och miljöärenden är också exempel på kretsaktiviteter, liksom praktiskt naturvårdsarbete med inventeringar och skötsel av ängs- och hagmarker. Att förmedla naturupplevelser och stärka kärleken till naturen är grunden för ett aktivt miljöengagemang.

Inom föreningen finns också nationella nätverk för medlemmar som är specialintresserade av ett område som t.ex. klimat, kemikalier, hav, Handla Miljövänligt eller skog. Utveckling av föreningsarbetet och stöd till de lokalt förtroendevalda och aktiva medlemmar sker fortlöpande med bl.a. kurser och konferenser för att öka antalet aktiva medlemmar i hela föreningen. Ett traineeprogram för engagerade ungdomar nystartas varje år. Ett nytt ledarskapsprogram för ideellt aktiva har genomförts. De förtroendevalda och de aktiva medlemmarna har ett forum för erfarenhetsutbyte och inspiration genom tidningen Naturkraft som började ges ut 2007.

Naturskyddsföreningen har en självständig och fristående ungdomsorganisation, Fältbiologerna. Fältbiologerna är Sveriges största förening för barn och ungdomar som är intresserade av natur och miljö. Fältbiologerna är en oberoende, ideell förening och verkar för ett hållbart samhälle, global rättvisa och god miljö. Naturskyddsföreningen ger ekonomiskt och annat stöd åt och samverkar med Fältbiologerna.

Vartannat år har Naturskyddsföreningen riksstämman. Åren mellan stämmorna hålls rikskonferens, år 2008 genomfördes riksstämman i Borås. Vid stämman väljer representanter för alla lokala föreningar och länsförbund en riksstyrelse på två år. Styrelsen består av 10 ledamöter samt ordförande och skattmästare, en representant för Fältbiologerna samt en representant för föreningens anställda. Könnsfördelningen i den sittande styrelsen är jämn och den geografiska spridningen stor.

Alla medlemmar har möjlighet att till stämman lägga fram egna förslag och påverka verksamheten. Under 2008 har föreningens arbete till stor del koncentrerats till fem prioriterade miljö- och naturvårdsområden som beslutades vid riksstämman 2006: Skog i Nord och Syd, klimatförändringar, jordbruk och livsmedelstrygghet, miljögifter i samhälle och natur, samt marina ekosystem och fiske. Stämmans prioriteringar ligger till grund för riksföreningens arbete som t ex att ta fram faktaunderlag

och rapporter, uppvakta politiker och göra mediautspel. Riksföreningen har ett kansli med anställda tjänstemän under ledning av generalsekreteraren. Kansliets säte är i Stockholm.

Insamlingar

Gåvor och insamlingar, är tillsammans med medlemsavgifterna de största inkomstkällorna. De totala insamlingsintäkterna uppgick 2008 till mer än 32 miljoner kronor vilket visar på att föreningen också alltmer blir en tydlig insamlingsorganisation. Föreningen har 90-konton, vilket bl.a. betyder att vi granskas av Stiftelsen för insamlingskontroll (SFI) och uppfyller dess krav. Naturskyddsföreningen är också medlem i FRII (Frivilligorganisationernas insamlingsråd) och följer FRII's etiska råd och regler. Nyckelord i etisk insamling är respekt, öppenhet, trovärdighet och kvalitet.

Insamlingsintäkter, mkr	
1999	13,6
2000	14,7
2001	11,4
2002	19,6
2003	19,4
2004	14,6
2005	20,9
2006	20,1
2007	34,2
2008	32,3

Webb

Föreningens webbplats har en central funktion och är en viktig kanal för opinionsbildning, medlemsvärvning och insamling. Den är en av våra absolut viktigaste fakta- och informationsspridare. Föreningens webbplats återfinns på www.naturskyddsforeningen.se

Internationell och nationell verksamhet

Miljöfrågorna är globala och Naturskyddsföreningen är medlem i den internationella naturvårdsunionen IUCN och samarbetar med en rad internationella organisationer och nätverk. Inom EU verkar föreningen bl.a. genom European Environmental Bureau, där föreningen även innehar ordförandeposten. I länder i Syd och Östeuropa har föreningen partnersamarbeten som bedrivs med ekonomiskt stöd från Sida. Den övervägande delen av de närmare 35 miljoner kronor som föreningen erhöll 2008 från Sida går vidare till organisationer i utvecklingsländer. Ekonomiskt stöd förmedlas för att utveckla och stärka samarbetsorganisationerna och internationella nätverk. Dessutom ges bidrag till mindre avgränsade projekt. En viktig del i arbetet är att synliggöra frågor om hållbar utveckling i samhällsdebatten i Sverige och internationellt. Skövling av tropisk skog och nordiska företags direkta eller indirekta medverkan i denna verksamhet, exploatering av naturresurser t ex genom dammbyggen, odling av jätteräkor, utfiskning, produktion av palmolja och etanol samt användning av bekämpningsmedel och andra kemikalier är några exempel på verksamhetsområden för det internationella arbetet.

Det internationella arbetet växer dramatiskt och under 2008 fick föreningen klartecken för ett nytt treårsavtal med Sida som i praktiken innebär att Naturskyddsföreningens internationella arbete kommer att vara dubbelt så stort inom tre år.

Via Kemikalieinspektionen fick föreningen 2008 drygt fyra miljoner kronor för att fortsätta bygga upp samarbete med organisationer i Syd. Målsättningen är att stärka det globala kemikaliarbetet.

En viktig uppgift i Sverige är att knyta samman det lokala, nationella och internationella perspektivet genom att visa vilken hälso- och miljöpåverkan som våra vardagliga konsumtionsval orsakar i fattiga länder i Syd . Detta tydliggörs särskilt under den årligen återkommande Miljövänliga Veckan. Då samlas föreningens krafter både med centrala utspel och aktiviteter över hela landet. Årets tema "Medvetet mode" satte fokus på kombinationen miljömedvetenhet och modemedvetenhet och att slit- och-släng-konsumtion inte håller i längden. Tack vare Miljövänliga Veckan blir sortimentet i många butiker allt mer miljöanpassat

Övrigt Natur- och miljöarbete

Produktundersökningar har blivit en viktig metod i föreningens arbete med miljögifter. Så även 2008. Under våren visade vi på förekomst av det farliga ämnet nonylfenol i t-tröjor och under hösten visade föreningens undersökningar på hur mycket bekämpningsmedelsrester som finns i vin och vindruvor. Syftet är att guida konsumenter till mindre farliga alternativ och på sikt få till bättre egenkontroll hos producenter och importörer, samt visa på behovet av mer heltäckande klimatpolitik.

Som en del i klimatarbetet fortsatte föreningen under 2008 att sälja utsläppsrätter som Naturskyddsföreningen förmedlar och "låser in" så att rätten att släppa ut koldioxid inte utnyttjas. Vi fortsätter också att arbeta bl.a. för skärpta klimatmål för Sverige och EU, att få med luftfarten i EU:s utsläppshandel, reformera trafikbeskattningen samt ändrade regler för reseavdrag och kilometerskatt på tung trafik.

Föreningen organiserade en namninsamling för ambitiösa nationella klimatmål tillsammans med Svenska kyrkan och FN-förbundet. Och 42.657 namnunderskrifter lämnades över till statsministern den 3 dec 2008. Genom olika rapporter och debattartiklar har föreningen visat hur en 40 % utsläppsminskning är möjlig samt vilka styrmedel som är nödvändiga. Inför FN:s klimattmöte i Poznan samarbetade Naturskyddsföreningen med vår samarbetsorganisation Climate action network (CAN) för att påverka den svenska regeringen att medverka till att industriländernas tar större ansvar i de globala klimatförhandlingarna.

Föreningens årligen återkommande höstkonferens hade 2008 temat "Halva energin – hela välfärden". Naturskyddsföreningen har valt att fokusera på energieffektivisering i en tid då de flesta bara talar om tillförsel

av ny energi. och visar via oberoende forskning att det går att halvera energianvändningen till år 2030.

Föreningens Östersjöarbete fortsatte under 2008. Under 2008 var det första gången som fiskeministramna följde havsforskningsrådets rekommendationer i Östersjöns östra bestånd.

En delseger efter många års enträget arbete.

Genom medlemskap ibland annat Seas at Risk har föreningen också arbetat med att påverka hav- och fiskepolitiken inom EU.

Naturskyddsföreningens tre artprojekt, Havsörn, Pilgrimsfalk och Vitryggig hackspett, har fortsatt. Havsörnen har, liksom pilgrimsfalken, återhämtat sig mycket väl efter många år av tillbakagång på grund av miljögifter m.m. Bevakningen och forskningen fortsätter. För den vitryggiga hackspetten, som är beroende av omfattande områden med stor mängd gammal och döende lövskog är läget fortfarande kritiskt, 2008 har vi inte hittat en enda häckning av vitrygg i landet, men i avelsarbetet har fyra lyckade häckningar genomförts. Dessutom har en oväntad invandring via Finland noterats, vilket kan hjälpa oss i vårt arbete för att rädda den svenska populationen.

Skogsengagemanget har alltid varit stort i föreningen. Vi har fokuserat på frågor som rör kemikalieanvändningen i skogsbruket och hänsyn till lokalbefolkning i samband med avverkningar. Genom vårt envisa arbete med att kräva ökat statigt anslag till den biologiska mångfalden dämpades 2008 sannolikt regeringens nedskärningar och regeringen valde att låta det statliga skogsbolaget Sveaskog avsätta skyddsvärda områden till naturreservat. Föreningen har också med hjälp av det nationella skogsnätverket visat på övertramp från skogsbolagens sida och vilka fantastiska skogsområden som fortfarande finns och som måste skyddas.

Föreningen har fortsatt att använda ideella miljöorganisationers talerätt och har drivit ärenden som rör viktiga miljö- och naturvärden. Bland annat vann föreningen ett mål i första instans, som rörde Bungetäkten, ett mycket stort kalkstensbrott på Norra Gotland mitt i en planerad nationalpark. Under året lämnade föreningen också in en anmälan till Stockholms stad om hälsofarliga luftföroreningshalter på Hornsgatan. Anmälan ledde till att staden avsatte 45 miljoner för att rätta till förhållandena.

Föreningens jordbruksengagemang har vidgats till delaktighet i arbetet med landsbygdsutveckling som är en del i EU:s landsbygdsprogram och som sker i samarbete med fler lokala aktörer. "Matens Värstingar" är ett projekt som från utifrån olika matvaror som tomater, jordgubbar och skinka, förklarar de olika varornas miljöpåverkan och vilka goda miljöval konsumenterna kan göra för att minska miljöpåverkan och påverka producenter och handel i rätt riktning.

Resultat och ställning (2007 års siffror inom parentes)

Naturskyddsföreningens ekonomi är i grunden god, men våra besparingar har fått sig en törn på grund av finanskrisen.

Föreningens totala intäkter exkl. finansnetto var 2008 146 miljoner kronor (136 mkr). Föreningen har inget vinstsyfte, överskott enskilda år fonderas som eget kapital för att kunna användas de år ekonomin av någon anledning blir sämre eller om stora kostnadsåtaganden är motiverade.

Nettoreultatet 2008 blev minus 12,3 miljoner kronor (+8,8 mkr). I resultatet 2008 ingår ett finansnetto på minus 7,8 miljoner kr som i sin tur innehåller orealiserade nedskrivningar på 11 miljoner kr.

Det egna kapitalet förändras med samma belopp som resultatet och på grund av förlusten minskar posten Balanserat resultat från 12 till 8 miljoner kronor. Balansomslutningen 2008 var 136 miljoner kr (161 mkr). Av de 136 miljonerna är cirka 80% Eget kapital.

Verksamhetsresultatet (resultat före finansnetto) 2008 var -4,5 mkr (+3,5mkr). 2008 års verksamhetsresultat blev 7,5 mkr bättre än budgeterat (10 mkr bättre). Rensat från byte av redovisningsprincip blev verksamhetsresultatet 2008 endast marginellt något sämre än budget. Inom detta ligger dock några större avvikelser av vilka de viktigaste är högre insamlingsintäkter, särskilt från testamenten och lägre intäkter än budgeterat från licensverksamheten inom Handla Miljövänligt.

För en detaljerad beskrivning över Svenska Naturskyddsföreningens ekonomi och resultat i siffror, hänvisar vi till här bifogade resultat- och balansräkning med kassaflödesanalys och noter för 2008 med jämförelseår 2007.

I verksamhetsberättelsen finns också en separat, mer utförlig beskrivning av den ekonomiska förvaltningen och verksamheten i övrigt.

Svenska Naturskyddsföreningen, org nr 802002-4280

Årsredovisning 2008

Resultaträkning

Belopp i tkr		2008	2007
Verksamhetsintäkter	Not		
Medlemsintäkter		43 585	33 740
Insamlade medel	1	32 280	34 167
Försäljning, reklam och annonser:			
Sveriges Natur, annonser		1 270	1 411
Årsbok		3 246	3 604
Naturbutiken, försäljning		3 494	4 896
Licensintäkter och intäkter Bra Miljöval	2	7 531	6 982
Bidrag			
Internationellt , Sida	3	31 895	29 432
Internationellt, Sida - Swedwatch		2 600	2 800
Internationellt , Kemikalieinspektionen		4 087	
Statsbidrag , övriga	4	6 741	8 426
Övriga verksamhetsintäkter			
Samarbeten, övriga bidrag	5	6 025	6 307
Kurs- och konferensavgifter		782	394
Fastighetsintäkter		729	385
Övriga intäkter		1 834	3 557
Summa verksamhetsintäkter		146 099	136 107
Verksamhetskostnader			
Medlemskostnader		-12 497	-9 509
Medlemskostnad, Sveriges Natur (medlemstidning)		-7 984	-7 652
Insamlingskostnader		-7 974	-9 936
Ändamålskostnader			
Årsbok		-1 926	-2 006
Naturbutiken		-4 663	-4 984
Kommunikation (Info / marknad) och exponering		-10 368	-6 080
Bidragssamordning		-352	-362
Natur- och miljövårdsprojekt exkl. kampanj		-24 926	-23 773
Kampanj / Jubileum 100 år		-2 484	0
Internationellt miljöarbete		-36 008	-29 833
Swedwatch		-2 600	-2 800
Lokalt och regionalt arbete	6	-16 790	-15 480
Fördelade gemensamma kostnader		-10 705	-10 073
Administrationskostnader			
Förtroendemannorganisation		-2062	-2151
Administrativa kostnader		-9 253	-7 948
Summa verksamhetskostnader	7,8	-150 592	-132 587
Verksamhetsresultat		-4 493	3 520
Resultat från finansiella investeringar			
Finansiella intäkter	9	3 322	6 369
Finansiella kostnader	9	-11 111	-1 083
Summa resultat från finansiella investeringar		-7 789	5 286
Resultat efter finansiella investeringar		-12 282	8 806
Årets resultat		-12 282	8 806
Fördelning av årets resultat			
Årets resultat enligt resultaträkningen		-12 282	8 806
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel från tidigare år	16	11 355	5 145
Reservering av ändamålsbest. medel som inte utnyttjats under året	16	-3 096	-12 192
Kvarstående belopp för året/ förändring av balanserat kapital		-4 023	1 759

Svenska Naturskyddsföreningen, org nr 802002-4280

Årsredovisning 2008

Balansräkning

Belopp i tkr

		2008-12-31	2007-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Fastigheter	10	5 045	5 245
Maskiner och inventarier	8	2 332	681
Datorutrustning och program	8	2 997	1 539
Finansiella anläggningstillgångar			
Aktier i svenska bolag	11	8	8
Aktier i övriga bolag	12	0	2
Andelar i föreningar		15	14
Övriga långfristiga fordringar		150	150
Summa anläggningstillgångar		10 547	7 639
Omsättningstillgångar			
Varulager			
		1 769	1 691
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		4 525	4 795
Övriga kortfristiga fordringar	13	4 254	2 326
Förutbet. kostnader och upplupna intäkter	14	2 829	3 993
Kortfristiga placeringar	15	94 533	114 775
Kassa och bank		17 196	25 904
Summa omsättningstillgångar		125 106	153 484
Summa tillgångar		135 653	161 123
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
	16		
Donationskapital		1 725	1 721
Värdesäkringskapital		16 870	16 870
Ändamålsbestämda medel		77 642	85 905
Balanserat kapital		12 050	10 291
Kvarstående belopp för året/ förändring av balanserat kapital		-4 023	1 759
Summa Eget kapital		104 264	116 546
Långfristiga skulder			
Skulder till koncernföretag		1 477	1 483
Summa långfristiga skulder		1 477	1 483
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		6 620	6 402
Övriga skulder	17	16 916	17 286
Förutbetalda medlemsavgifter inkl. årsbok		973	13 755
Förutbet. kostnader och upplupna intäkter	18	5 403	5 651
Summa kortfristiga skulder		29 912	43 094
Summa eget kapital och skulder		135 653	161 123
Ställda säkerheter		INGA	INGA
Ansvarsförbindelser		INGA	INGA

Svenska Naturskyddsföreningen, org nr 802002-4280

Årsredovisning 2008

Kassaflödesanalys

<i>Belopp i tkr</i>	2008	2007
Den löpande verksamheten		
Resultat efter finansiella poster	-12 282	8 806
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet, m.m.		
Avskrivningar materiella anläggningstillgångar	1 983	886
Summa	1 983	886
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	-10 299	9 692
<i>Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital</i>		
Ökning(-)/Minskning(+) av varulager	-78	-464
Ökning(-)/Minskning(+) av rörelsefordringar	-494	-1 664
Ökning(+)/Minskning(-) av rörelseskulder	-13 181	11
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-24 052	7 575
Investeringsverksamheten		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-6 087	-1753
Förändring pågående nyanläggning	1 195	
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-4 892	-1 753
Finansieringsverksamheten		
Nettoförändring i finansiella anl. tillgångar	1	0
Ökning av lång skuld (+) / Minskning av lång skuld (-)	-6	-54
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-5	-54
Årets kassaflöde (summa av ovan)	-28 950	5 768
Likvida medel och kortfristiga placeringar vid årets början	140 679	134 911
Likvida medel och kortfristiga placeringar vid årets slut	111 729	140 679
Förändring av likvida medel och kortfristiga placeringar	-28 950	5 768

Svenska Naturskyddsföreningen, org nr 802002-4280

Årsredovisning 2008

Noter med redovisningsprinciper och bokslutskommentarer

Belopp i tkr

Redovisnings- och värderingsprinciper

Föreningens redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagen (ÅRL), bokföringsnämndens allmänna råd för ideella föreningar och FRIL's styrande riktlinjer för årsredovisning. Med stöd av ÅRL 7 kap. 5§ andra stycket har föreningen inte upprättat någon koncernredovisning.

Verksamhetsintäkter

Föreningen har från 2008 ändrat prinipen för redovisning av medlemsintäkter. Dessa intäktsförs nu vid inbetalnings-tillfället. Tidigare periodiserades de. För 2008 innebär bytet av redovisningsprincip jämförelsestörande intäkter på 9,2 mkr och kostnader på 1.1 mkr.

Intäkter redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Intäkter i form av gåvor och insamlade medel intäktsförs i den period gåvan överlämnas på ett sakrättsligt bindande sätt.

Intäkten motsvaras av tillgångens anskaffningsvärde.

Bidrag från offentligtorgan redovisas i enlighet med BFNAR 2002:11. Det innebär att bidrag intäktsredovisas i den period när bidraget utbetalas till organisationen. Intäktsredovisning sker endast när det med hög grad av sannolikhet kan bedömas att bidraget inte kommer att återkrävas.

Verksamhetskostnader

Ändamålskostnader är sådana kostnader, direkta och indirekta, som kan hänföras till föreningens verksamhet, inklusive opinionsbildning.

Med insamlingskostnader menas direkta kostnader för insamlingsarbete som riktar sig mot givare.

Medlemskostnader är kostnader för värvning och förnyelse av medlemmar, medlemsregister samt kostnader för medlemstidningen Sveriges Natur.

Administrationskostnader utgörs av direkta och indirekta kostnader för ledning, ekonomifunktion, personalavdelning, vaktmästeri, styrelsemöten, revision och delar av hyra.

Värderingsprinciper

Tillgångar som donerats till föreningen värderas till verkligt värde vid gåvotillfället.

Kortfristiga innehav av aktier och andelar värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet.

Långfristiga värdepappersinnehav värderas till anskaffningsvärdet. Om det verkliga värdet minskat och denna värdenedgång kan antas vara varaktig, görs nedskrivning.

Materiella och immateriella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde minskat med planerliga avskrivningar.

Avskrivningar görs systematiskt över den bedömda nyttjande-perioden. Anskaffningar av mindre värde kostnadsförs direkt.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Fastigheter, 25-50 år

Inventarier och medlemsregister 5 år

Datorer 3 år

Balanserade utgifter för programvara 3 år

Övriga tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

Not 1	Insamlade medel	2008	2007
	Testamenten, olika ändamål eller allmänt	4 544	2 797
	Testamenten, rovdjur	0	7 571
	Rovdjur, ej testamente	454	
	Testamenten, utrotningshotade djur	3 073	
	Miljöfaddrar, allmänt	7 707	7 473
	Klimat, klimathjälp, utsläppsrätter	1 811	1 678
	Kemikalier, tyg		740
	Hav, fisk, havsfågel mm	874	877
	Skog		734
	Natur och miljö allmänt, spontana gåvor	10 409	10 178
	Sponsoring allmänt syfte	3 408	2 119
	Summa insamlade medel	32 280	34 167

Svenska Naturskyddsföreningen, org nr 802002-4280

Arsredovisning 2008

Not 2	Licensintäkter o. övriga intäkter Bra Miljöval	2008	2007
	Licensintäkter, ansöknings och ändringsavgifter	7 258	6 917
	Övrigt	273	71
	Summa Bra Miljöval	7 531	6 988
	Här redovisas licensintäkter för Bra-miljöval verksamheten och de övriga intäkter som är direkt förknippade med detta.		
Not 3	Internationellt, intäkter	2008	2007
	Intäkterna till föreningens internationella verksamhet avser anslag för miljö och naturvårdsarbete med utländska samarbetsorganisationer. Anslagsgivare:		
	Sida	34 495	29 482
	Kemikalieinspektionen	4 087	2 246
	Summa intäkter	38 582	31 728
Not 4	Statsbidrag, intäkter	2008	2007
	Naturvårdsverket:		
	Föreningens miljö- och naturvårdsarbete.		2 000
	Arbetsprojekt: Havsörn, Pilgrimsfalk, Vitrygg	715	995
	Internationellt arbete.	1 950	900
	Miljöjuridik	760	765
	Näraturguider	717	1 190
	Miljömålsrådet	500	353
	Skog	446	
	Klimat	25	475
	Summa Naturvårdsverket	5 113	6 678
	Viltvårdsfonden:		
	Arbetsprojekt: Havsörn, Pilgrimsfalk, Vitrygg	500	500
	Vägverket:		
	Trafik o. transport	290	215
	Konsumentverket:		
	Bra miljöval , miljövänliga veckan	230	400
	Övrigt	196	
	Jorbruksverket:		
	Miljövänliga veckan		
	Bioenergi	168	
	Biologisk mångfald		136
	Landsbygdsprogram	156	297
	Skogsstyrelsen		
	Länsstyrelsen		155
	Övriga	88	45
	Summa statsbidrag, övriga	6 741	8 426

Svenska Naturskyddsföreningen, org nr 802002-4280

Arsredovisning 2008

Not 5	Samarbeten, övriga bidrag, intäkter	2008	2007
	Valdemar & Emmy Gustafssons naturvårdsfond	-	500
	Stiftelsen Naturräddarfonden	95	100
	KF	-	480
	Ideella spel	3 278	2 704
	Företagssamarbeten övriga	1 163	1 557
	Alvins fond, artprojekten	178	120
	Engströms fond	0	289
	Anonym bidragsgivare Marina arbetet	513	557
	Övrigt	798	
	Summa övriga bidrag	6 025	6 307
Not 6	Lokalt och regionalt arbete, kostnader (Föreningsutveckling exkl. styrelse)	2008	2007
	Återbäring kretsar	2 439	2 670
	Återbäring länsförbund	1 463	1 808
	Projektmedel - utbetalda natur- och miljövårdsprojekt	6 006	5 154
	Projektråd o. handläggning	277	295
	Föreningsutveckling via kansli, kretskommunikation, info	3 834	2 900
	Övriga utbetalda bidrag - fältbiologerna	776	775
	Konferenser inkl Riksstämman/ Rikskonferens	1 211	1 042
	Utbildning/Skolprojekt		
	Natursnokarna och föreningsutv. via kansli		
	Naturkont, Kretsbrief, Matrikel, Snok, Kretsservice		
	Info-desk	784	836
	Kretskommunikation		
	Summa lokalt och regionalt arbete	16 790	15 480
	Därav utbetalt till kretsar, länsförbund och fältbiologerna:	10 684	10 407

Svenska Naturskyddsföreningen, org nr 802002-4280

Arsredovisning 2008

Not 7	Anställda och personalkostnader	2008	2007
	Genomsnittligt antal anställda under året	82	77
	Varav kvinnor	47	45
	Varav män	35	32
	Styrelsens antal	13	13
	Varav kvinnor	7	7
	Varav män	6	6
	Ledningsgruppens antal	11	11
	Varav kvinnor	4	4
	Varav män	7	7
	Sjukfrånvaro, angivet som % av total arbetstid under räkenskapsåret.		
	Samtliga anställda	6,6%	7,2%
	Varav kvinnor	8,2%	8,1%
	Varav män	4,4%	5,8%
	<i>Däruv långtidsfrånvaro >60dgr</i>		
	Totalt	68,6%	71,1%
	Sjukfrånvaro för ålderskategorier, angivet som % av total arbetstid.		
	Samtliga anställda < 30år	1,7%	1,5%
	Samtliga anställda 30-49 år	9,2%	10,1%
	Samtliga anställda >50år	2,7%	2,7%

Svenska Naturskyddsföreningen, org nr 802002-4280

Arsredovisning 2008

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader	2008	2007
Löner o. andra ersättningar		
Styrelse och generalsekreterare	1 517	1 435
Övriga anställda	31 449	27 288
Summa	32 966	28 723
Sociala kostnader		
Styrelse och generalsekreterare	838	879
Varav pensionskostnader	288	275
Övriga anställda	12744	12 307
Varav pensionskostnader	2647	3 665
Summa sociala kostnader	13 582	13 186
Varav pensionskostnader	2 935	3 940

I löner och andra ersättningar till styrelse ingår arvode till styrelseledamöter med 1296 kronor kronor per hel dag och styrelsemöte. (år 2007 = 1240 kronor). Beloppet är 2,7% av aktuellt års inkomstbasbelopp. Styrelseordföranden är heltidsarvoderad och erhåller en månadslön motsv. ett inkomstbasbelopp som år 2008 var 48.000 kronor (2007 = 45900 kronor) De bägge vice ordförande har fast arvode på 10% av inkomstbasbeloppet.

Löner till ordförande, vice ordf. och generalsekreterare		
Mikael Karlsson, ordf fr. 0206	576	551
Lena Eriksson, vice ordf fr. 0406	67	72
Lena Jarlöv, vice ordf. fr. 0606		53
Bengt Cödrenius, vice ordf. fr. 0709	58	21
Svante Axelsson (generalsekreterare, kanslichef)	693	617

Avtal om avgångsvederlag:

Generalsekreteraren och ordföranden har avtal om upp till 6 månaders lön i händelse av uppsägning från föreningens sida. På avgångsvederlaget sker ingen pensionsavsättning. Det avräknas mot ersättning i ny anställning hos annan arbetsgivare.

Svenska Naturskyddsföreningen, org nr 802002-4280

Årsredovisning 2008

	2008	2007
Not 8 Maskiner och inventarier. fördelat på inventarier och datorutrustning		
Inventarier, ombyggnad lokaler		
Anskaffningsvärden, ing. balans	2 773	3 174
Sålt / Utrangerat, anskaffningsvärden	-301	-706
Investeringar	2 410	308
Anskaffningsvärden, utg. balans	4 882	2 773
Ackumulerade avskrivningar, ingående balans	-2 092	-2 435
Sålt / Utrangerat, ackumulerade avskrivningar	301	709
Årets avskrivningar	-759	-366
Ackumulerade avskrivningar, utgående balans	-2 550	-2 092
Bokfört värde, maskiner o inventarier	2 332	681
Inventarier avskrivs med 20% per år, dvs på 5 år. Avskrivningskostnaden för inventarierna ligger i resultaträkningen fördelad på respektive kostnadsfunktion.		
Datorutrustning, mjuk o. hårdvara		
Anskaffningsvärden, ingående balans	4 075	3 825
Sålt / Utrangerat, anskaffningsvärden	-534	-
Investeringar	3 677	250
Anskaffningsvärden, utgående balans	7 218	4 075
Ackumulerade avskrivningar, ingående balans	-3 731	-3 411
Sålt / Utrangerat, ackumulerade avskrivningar	534	-
Årets avskrivningar	-1 024	-320
Ackumulerade avskrivningar, utgående balans	-4 221	-3 731
Bokfört värde, datorutrustning o program	2 997	344
Pågående nyanläggningar		
Medlemssystem	-	1 195
Bokfört värde samtliga maskiner o inventarier	5 329	2 220
Datainvesteringar är investeringar i hårdvara och mjukvara. De avskrivs på 3 år, dvs med 33% per år. Medlemsregister avskrivs på 5 år, dvs med 20% årligen. Avskrivningskostnaden för datorinvesteringar ligger i resultaträkningen fördelad på respektive kostnadsfunktion. Avskrivningarna för medlemsregistret belastar kostnadsfunktionen "Medlemskostnad" i resultaträkningen.		

Svenska Naturskyddsföreningen, org nr 802002-4280

Arsredovisning 2008

	2008	2007
Not 9 Finansiella intäkter och kostnader		
Finansiella intäkter		
Kapitalvinster aktier / andelar	448	3 365
Utdelning aktier / andelar	1 834	1 585
Ränteintäkter värdepapper	442	453
Ränteintäkter bankmedel, övr	171	478
Övriga finansiella intäkter	427	488
Värdereglering		
Summa Finansiella intäkter	3 322	6 369
Finansiella kostnader		
Kapitalförluster aktier / andelar	-714	-584
Arvode kapitalförvaltning	-29	-11
Räntekostnader		-310
Värdereglering	-10368	-178
Summa Finansiella kostnader	-11 111	-1 083
Finansiellt netto	-7 789	5 286

Svenska Naturskyddsföreningen, org nr 802002-4280

Årsredovisning 2008

Not 10 Fastigheter

I denna not ingår endast fastigheter som har ett bokföringsmässigt värde, alternativt har åsatts ett taxeringsvärde.

Anskaffningsvärde fastigheter	2008-12-31	2007-12-31
Osaby säteri	715	715
Osaby: Ombyggd ekonomibyggnad 1991 (avskrivs 25 år)	1 274	1 274
Osaby: Ombyggd ekonomibyggnad 92-93 (avskrivs 25 år)	454	454
Osaby: Ombyggd ekonomibyggnader 2002-2004 (avskr. 25 år)	1 175	1 175
Osaby: Ombyggd ekonomibyggnad 2005 (avskr. 25 år)	212	212
Lilla Karlsö: Nybyggnad, färdigställd 1991 (avskrivs 50 år)	3 766	3 766
Ryssa, Mora kommun	211	211
Del av Aktse 1:1	85	85
Övriga fastigheter	5	5
Summa anskaffningsvärde	7 897	7 897
Anskaffningsvärde alla fastigheter enligt ovan	7 897	7 897
IB ackumulerad avskrivning	-2 652	-2 452
Årets avskrivningar	-200	-200
UB ackumulerad avskrivning	-2 852	-2 652
Summa bokfört värde fastigheter	5 045	5 245
Avskrivningskostnaden för fastigheterna ligger i resultaträkningen under funktionen "Natur o. Miljövårdsprojekt".		
Fastigheternas taxeringsvärde 31/12		
Osaby	7 177	11 081
Ryssa	574	334
Aktse (andel = 1/9)	0	0
Fogdö	528	528
Idön 1:1, 2:1	898	898
Summa taxeringsvärde	9 177	12 841

Svenska Naturskyddsföreningen, org nr 802002-4280

Arsredovisning 2008

Not		2008-12-31	2007-12-31
Not 11	Aktier i koncernföretag		
	Aktier i dotterbolag		
	Aktier i Naturskyddsföreningen Förlag AB org. nr 556449-9407, 1500 st. nom 1200:- Innehav 100% .	0	0
	Aktier i AB Smålands Taberg, org. nr. 556038-5873, 8000 st. Innehav 100%.	8	8
	Bokfört värde	8	8
	Dotterbolagen är vilande, varför resultaträkningen för moderföreningen överensstämmer helt med koncernens. Koncernredovisning upprättas därför inte.		
Not 12	Aktier i övriga bolag		
	Aktier i Ideella Spel AB, org.nr. 556492-1103, 50 st. nom. 50:- . Innehav 20 st A, 30 st B.		
	Föreningens andel av a-kap 1,25 %	0	2
	Bokfört värde	0	2
Not 13	Övriga kortfristiga fordringar		
	Skattekonto	122	82
	Fordringar på personal	40	37
	Stiftelsen V&E Gustafssons Naturvårdsfond	2 056	1 012
	Föreningen Smålands Natur	17	15
	AB Smålands Taberg	115	108
	Stiftelsen Naturräddarfonden	985	798
	Jorbruksverket	390	
	Övriga	529	274
	Summa	4 254	2 326
		2008	2007
Not 14	Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader		
	Förutbetalda hyreskostnader	895	864
	Årsboken kommande år, diverse kostnader	657	1 001
	Förnyelse och medlem kommande år, div. kostnader	0	987
	Globenhälsan, företagshälsövård	262	190
	Övriga interimfordringar	1 015	951
	Summa	2 829	3 993

Svenska Naturskyddsföreningen

Årsredovisning 2008

Not 15 Kortfristiga placeringar

	2008 bokfört värde	2008 marknads värde 31/12	2007 bokfört värde	2007 marknads värde 31/12
Föreningssparbanken, räntebärande papper	17 951	18 990	25 635	26 056
KPA etiska fonder	9 026	6 840	8 741	8 551
Öhmans miljöfonder (främst Nordisk Miljöfond)	59 524	50 950	60 804	80 912
Deutsche Bank, miljöfonder	11 880	10 553	11 880	11 762
Övriga aktier och fondandelar	7 251	7 200	8 445	9 274
Värde reglering värdepapper	-11 099		-730	
Summa	94 533	94 533	114 775	136 555

Nedskrivning (värde reglering) av marknadspapper har för 2008 och 2007 gjorts till marknadsvärden per den 31 december respektive år. I enlighet med föreningens kapitalplaceringspolicy, görs investeringar endast i värdepapper utgivna av företag eller motsvarande som enligt bedömning bedriver sin verksamhet, internt och externt, på ett miljörättligt och i övrigt etiskt riktigt sätt. Kapitalplaceringspolicyn reglerar även riskspridning, vilket innebär att innebär att medel fördelas över olika tillgångsslag.

Not 16 Eget kapital

	Donations- kapital	Värdesäk- ringskapital	Ändamåls- best. medel	Balanserat kapital	Summa Eget kapital
Ingående balans 2007	1 718	16 843	79 888	10 291	107 740
Reserveringar	3	1 027	11 162	2 374	14 566
Utnyttjande			-5 145	-615	-5 760
Utgående balans 2007	1 721	16 870	85 905	12 050	116 546
Ingående balans 2008	1 721	16 870	85 905	12 050	116 546
Reserveringar	4		3 092	0	3 096
Utnyttjande			-11 355	-4 023	-15 378
Utgående balans 2008	1 725	16 870	77 642	8 027	104 264

Donationskapital avser gåvor för vilka i huvudsak endast avkastningen får utnyttjas.

Värdesäkringskapital är kapitalet enligt Naturskyddsföreningens stadgar §25. Där anges att strävan är att kapitalet ska uppgå till minst hälften av det gångna årets intäkter från medlemsavgifter. På grund av ändrade redovisningsprinciper visar medlemsintäkterna en engångsökning på ca 9 mkr år 2008. Då det exakta beloppet av engångsökningen är svårt att avgöra, avstår föreningen från att öka värdesäkringskapitalet detta år. Reserv finns även i Balanserat kapital.

Ändamålsbestämda medel är gåvor och insamlingar där givaren eller föreningen bestämt att medlen ska gå till visst ändamål. Kapital under denna rubrik är en sammanställning av poster med olika ändamålsbegränsningar. Kapitalet utnyttjas löpande inom de begränsningar som bestämts.

Balanserat kapital är ej örönmärkt medel helt fritt att utnyttjas inom de ändamål och den verksamhet som föreningens stadgar föreskriver.

Svenska Naturskyddsföreningen, org nr 802002-4280

Årsredovisning 2008

Not 17	Övriga skulder	2008-12-31	2007-12-31
	Omfört fr. Eget Kapital pga stiftelsebildning (se även not 14)		
	Personalens källskatt	898	841
	Sida	236	310
	Leiters fond (stiftelsebildning)	998	1 000
	Övriga		471
	Konsumentverket	1 404	
	Naturvårdsverket	1 031	380
	Ungdomsstyrelsen	833	
	Sida	5 756	8 750
	Kemikalieinspektionen	363	1 850
	Miljöfonder fr. elbolag	5 187	3 582
	Övriga	210	94
	Summa	16 916	17 286

Not 18	Förutbet. kostnader och upplupna intäkter	2008-12-31	2007-12-31
	Löner och semesterlöner	2 408	1 978
	Arbetsgivaravgifter och sociala kostnader	1 674	1 638
	Revision	350	455
	Areldata (distribution Naturbutik)		231
	DMM, insamling december 2007		206
	Naturskyddsföreningen i Göteborg		350
	Återbäring till kretsar o länsf. avs. företag		135
	IMO (textilanalys)	100	
	Dropit AB	293	
	Strömbergs distribution AB	270	
	Övriga	308	658
	Summa	5 403	5 651

Stockholm den 24 april 2009

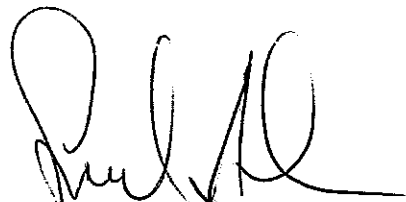
Mikael Karlsson
Ordförande

Lena Eriksson
Vice ordförande

Bengt Cedrenius
Vice ordförande

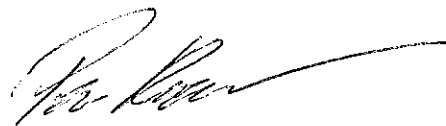

Svante Axelsson
Generalsekretetare / kanslichef

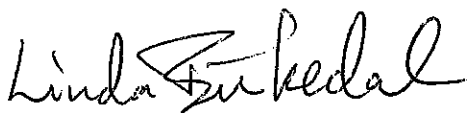
Arsredovisning 2008

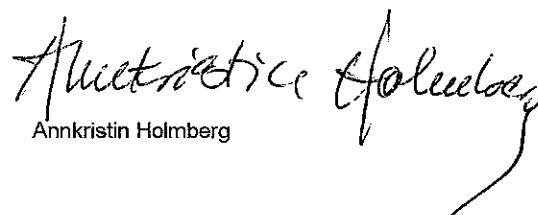
Bo Jönson
Skattnästare

Per Hansson

Linda Birkedal

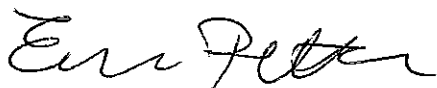
Ann Kristin Holmberg

Lotta Lanne

Pia Lindeskog

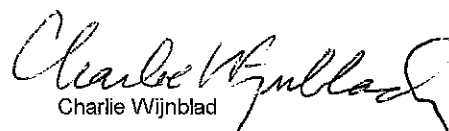
Emma Pettersson

Maria Schultz

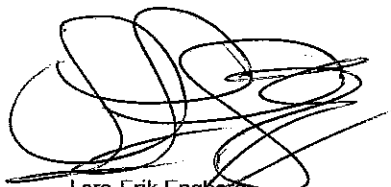

Michael Teilius

Charlie Wijnblad

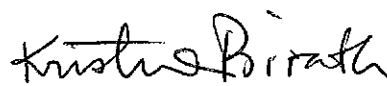
Vår revisionsberättelse har avgivits den 29 april 2009

Lars-Erik Engberg
Auktoriserad revisor

Anna Gabrielson

Kristina Birath

Revisionsberättelse

Till riksstämman i Svenska Naturskyddsföreningen

Org.nr 802002-4280

Vi har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och kanslichefens förvaltning i Svenska Naturskyddsföreningen för räkenskapsåret 2008. Det är styrelsen och kanslichefen som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och kanslichefens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och kanslichefen gjort när de upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i föreningen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller kanslichefen är ersättningsskyldig mot föreningen. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller kanslichefen på annat sätt handlat i strid med årsredovisningslagen eller föreningens stadgar. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Styrelsens ledamöter och kanslichefen har enligt vår bedömning inte handlat i strid med föreningens stadgar. Vi tillstyrker att riksstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för föreningen och beviljar styrelsens ledamöter och kanslichefen ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 29 april 2009

Kristina Birath

Lars Erik Engberg
Auktoriserad revisor

Anna Gabrielson